

Finska, A-lärokurs

Lärokursens uppdrag i årskurs 1–2

Mål för undervisningen i A-lärokursen i finska i årskurs 1–2

Studierna i det första främmande språket eller det andra inhemska språket inleds oftast i årskurs 3. Undervisningen i A-lärokursen kan dock påbörjas redan före årskurs 3. I det fallet följs grunderna för läroplanen för A-lärokursen med hänsyn till elevernas ålder.

Redan innan undervisningen i A-lärokursen inleds kan eleverna preliminärt stifta bekantskap med finska, i första hand genom hörförståelse. Sådan verksamhet kallas ofta för språkdusch. Eleverna lär sig grunderna i språket samtidigt som de sjunger, leker, spelar och rör på sig. Innehållet väljs tillsammans med eleverna utifrån elevernas intressen. Undervisningen kan genomföras i samband med andra lektioner, som en del av den helhetsskapande undervisningen och de mångvetenskapliga lärområdena eller under särskilda lektioner eller undervisningspass. Språkdusch kan också ordnas i högre årskurser.

Vanda är en mångkulturell, men samtidigt starkt finskspråkig stad. Det finska språket är en del av elevernas vardag. Detta medför att eleverna kommer naturligt i kontakt med språket, kulturen och traditioner samt får använda det andra inhemska språket i autentiska situationer.

A-lärokursen är ämnad i första hand för elever med ringa förhandskunskaper i finska. Undervisningen i finska inleds i årskurs 1 i de svenska skolorna i Vanda. I åk 1–2 genomförs den som en årsveckotimme (å 45 min).

Eleverna erbjuds en stark grund och goda förutsättningar för fortsatta språkstudier. De uppmuntras att bilda en positiv attityd till det finska språket.

Mål och innehåll

Tyngdpunkten ligger på elevernas muntliga färdigheter. Elevernas nyfikenhet och intresse utgör grunden för valet av innehållet i undervisningen. Målspråket används alltid när det är möjligt.

Undervisningen skapar mångsidiga möjligheter för eleven att i egen takt anamma funktionella kunskaper i finska och lägger grunden för de fortsatta studierna i finska. Målet är att skapa en positiv attityd till finska som språk och ämne.

Undervisningen präglas av lek, sång, spel och drama. Eleverna uppmuntras att vara aktiva genom pararbete, smågruppsarbete och lärande tillsammans i olika lärmiljöer. Samarbete betonas.

Undervisningen kan genomföras som en del av den helhetsskapande undervisningen och de mångvetenskapliga lärområdena.

MÅL FÖR UNDERVISNINGEN I A1-LÄROKURSEN I FINSKA I ÅRSKURSERNA 1–2

M1 Eleven bekantar sig med olika språk och kulturer i skolan, närmiljön samt i Norden. Eleven handleds att förstå finskans och svenskans ställning som nationalspråk. Eleven handleds att känna igen finska och kunna skilja det från andra språk.

- **Vandatillägg: fokus avgränsas till närmiljön. Norden tas upp i årskurs 2.**

M2 Handleda eleven att värdesätta sin egen språkliga bakgrund samt språklig och kulturell mångfald.

- **Vandatillägg: undervisningen präglas av att Vanda är en mångkulturell stad.**

M3 Erbjud eleven möjligheter att samarbeta med andra och fungera i grupp

M4 Handleda eleven att göra iakttagelser om språket och språkbruket samt att gissa sig till och härleda enskilda ords och uttrycks betydelser

- **Vandatillägg: härledande betonas till årskurs 2**

M5 Eleven bekantar sig med olika sätt att lära sig språk och prövar vilka sätt att lära sig som passar hen själv bäst. Eleverna övar tillsammans att ställa upp mål för sina språkstudier

- **Vandatillägg: eleverna övar sig på kamratrespons i årskurs 1–2. Eleverna övar sig att ställa upp egna konkreta mål som har med deras närmiljö att göra.**

M6 Uppmuntra eleven att använda språket på ett mångsidigt sätt i olika kommunikationssituationer.

M7 Handleda eleven att använda olika non-verbala tillvägagångssätt samt olika sätt för att härleda ords betydelse. Uppmuntra eleven att uttrycka sina egna iakttagelser och sina svårigheter att förstå budskapet

M8 Uppmuntra eleven att använda det finska språket på ett för kommunikationssituationen och kulturen lämpligt sätt.

M9 Handleda eleven att förstå målspråkets vanligaste ord och uttryck i kommunikationssituationer som är bekanta för eleven.

M10 Handleda eleven att i olika situationer som är bekanta för eleven använda de vanligaste orden och uttrycken på finska, särskilt i tal, samt att träna uttalet.

Handledning och stöd

Eleverna uppmuntras och handleds i att modigt använda sina språkkunskaper. För att ge tillräckliga utmaningar åt alla kan det vara till fördel att jobba med kompanjonsundervisning, så att både de som läser A-finska och modersmålsinriktad finska i åk 1–2 kan jobba gemensamt.

Finska, modersmålsinriktad finska, A-lärokurs

Lärokursens uppdrag i årskurs 1–2

Mål för undervisningen i A-lärokursen i modersmålsinriktad finska i årskurs 1–2

Studierna i det första främmande språket eller det andra inhemska språket inleds oftast i årskurs 3. Undervisningen i den modersmålsinriktade lärokursen kan dock påbörjas redan före årskurs 3. I det fallet följs grunderna för läroplanen för den modersmålsinriktade lärokursen med hänsyn till elevernas ålder.

Redan innan undervisningen i den modersmålsinriktade lärokursen inleds i åk 3 kan eleverna stifta bekantskap med finska texter av olika slag. Eleverna utvecklar sitt språk och sitt kunnande i finska samtidigt som de sjunger, leker, spelar och rör på sig. Innehållet väljs tillsammans med eleverna utifrån deras intressen. Undervisningen kan genomföras i samband med andra lektioner, som en del av den helhetsskapande undervisningen och de mångvetenskapliga lärområdena eller under särskilda lektioner eller undervisningspass. I den modersmålsinriktade lärokursen ges de tvåspråkiga eleverna möjlighet att reflektera över och fördjupa sig i finska språkets och den finska kulturens särdrag.

Vanda är en mångkulturell, men samtidigt starkt finskspråkig stad. Det finska språket är en del av elevernas vardag. Detta medför att eleverna kommer naturligt i kontakt med språket, kulturen och traditioner samt får använda det andra inhemska språket i autentiska situationer.

Den modersmålsinriktade lärokursen är ämnad i första hand för elever med finska som andra hemspråk. Undervisningen i finska inleds i årskurs 1 i de svenska skolorna i Vanda. I åk 1–2 genomförs den som en årsveckotimme (å 45 min).

Eleverna erbjuds en möjlighet att vidareutveckla sina språkkunskaper i finska, fördjupa sig i det finska språket och den finska kulturens särdrag.

Elevernas nyfikenhet och intresse utgör grunden för valet av innehållet i undervisningen. Eleverna erbjuds ett rikt innehåll av olika texter.

Mål och innehåll

Tyngdpunkten ligger på elevernas muntliga färdigheter. Elevernas nyfikenhet och intresse utgör grunden för valet av innehållet i undervisningen. Målspråket används alltid. Eleven handleds i att jämföra finskan med svenskan och stöds i att utveckla sin vokabulär på båda språken.

Undervisningen skapar mångsidiga möjligheter för eleven att i egen takt utveckla och använda kunskaper och färdigheter i det finska språket. Undervisningen lägger grunden för de fortsatta studierna i finska. Målet är att skapa en positiv attityd till finska som språk och ämne.

Undervisningen präglas av lek, sång, spel och drama. Eleverna uppmuntras att vara aktiva genom pararbete, smågruppsarbete och lärande tillsammans i olika lärmiljöer. Samarbete betonas. Den språkliga medvetenheten hos eleverna utvecklas genom att de bekantar sig med olika sorters texter såsom sagor, rim och ramsor.

Undervisningen kan genomföras som en del av den helhetsskapande undervisningen och de mångvetenskapliga lärområdena.

MÅL FÖR UNDERVISNINGEN I A1-LÄROKURSEN I MODERSMÅLSINRIKTAD FINSKA I ÅRSKURSERNA 1–2

M1 Eleven bekantar sig med olika språk och kulturer i skolan, närmiljön samt i Finland och Norden. Handleda eleven att förstå finskans och svenskans ställning som nationalspråk. Handleda eleven att lägga märke till kännetecknande och kulturella särdrag i finska.

- **Vandatillägg: fokus avgränsas till närmiljön. Norden tas upp i årskurs 2.**

M2 Handleda eleven att värdesätta sin egen tvåspråkiga bakgrund och dubbla kulturidentitet samt språklig och kulturell mångfald.

- **Vandatillägg: undervisningen präglas av att Vanda är en mångkulturell stad.**

M3 Erbjud eleven möjlighet att samarbeta med andra och fungera i grupp med andra samt att använda båda sina språk.

M4 Uppmuntra eleven att göra iakttagelser om olika språk och språkbruket i både finska och svenska samt att härleda nya ords och uttrycks betydelser och att aktivt använda dem

M5 Eleven bekantar sig med olika sätt att lära sig språk och prövar vilka sätt att lära sig som passar hen själv bäst. Eleverna övar tillsammans att ställa upp mål för sina språkstudier

- **Vandatillägg: eleverna övar sig på kamratrespons i årskurs 1–2. Eleverna övar sig att ställa upp egna konkreta mål som har med deras närmiljö att göra.**

M6 Uppmuntra eleven att aktivt använda språket på ett mångsidigt sätt och utveckla sina uttrycks- och kommunikationsfärdigheter i olika kommunikationssituationer.

M7 Handleda eleven att använda olika nonverbala tillvägagångssätt och olika sätt för att härleda ords betydelse. Uppmuntra eleven att uttrycka sina egna iakttagelser och sina svårigheter att förstå budskapet.

M8 Uppmuntra eleven att använda finska språket på ett för kommunikationssituationen lämpligt sätt samt känna igen kulturella drag i interaktionen på finska och svenska.

M9 Handleda eleven att utveckla sina kunskaper i finska språket i olika slags situationer samt att bekanta sig med muntliga och skriftliga åldersenliga texter

- **Vandatillägg: eleverna övar på att själv läsa texter på finska redan i årskurs 1**

M10 Erbjud eleven rikliga möjligheter att använda finska, särskilt i tal, i många olika situationer.

- **Vandatillägg: eleverna uppmärksammas på skillnaderna mellan talspråk och skriftspråk i båda årskurserna. I årskurs 2 övar eleverna sig att producera skrivna texter.**

HANDLEDNING OCH STÖD

Eleverna uppmuntras och handleds i att modigt använda sina språkkunskaper. För att ge tillräckliga utmaningar åt alla kan det vara till fördel att jobba med kompanjonsundervisning, så att både de som läser A-finska och modersmålsinriktad finska i åk 1–2 kan jobba gemensamt.